

Khi nào mới có dân chủ?

Tác Giả: Nguy&#n H&#ng Qu&#c
Thứ Bảy, 13 Tháng 8 Năm 2011 08:34

Tất cả những gì giữa cộng quy&#n đang làm và muốn làm là cố gắng làm thui ch&#t văn hóa dân chủ và trì hoãn việc xây dựng các cơ chế dân chủ.

Hình: Photos.com

Không hiểu mình nghĩ gì, để bỏ vào cho nhà cộng quy&#n Việt Nam hiện nay và để chúng tôi các phong trào tranh đấu đòi hỏi dân chủ, đưa ra lập luận: Một, để ý dân chủ là tốt và cần thiết; hai, mới n&#c, trong những hoàn cảnh nhất định, có những con đường đi đến dân chủ khác nhau, bởi vậy, không thể dùng một mô hình dân chủ nhất định nào đó, kể cả những quốc gia để xem là tiến bộ và dân chủ nhất, để áp đặt lên các nước khác; và ba, riêng ở Việt Nam, quá trình dân chủ hóa cần được tiến hành một cách cẩn thận, từng bước, từng bước một, để tránh gây nên hậu quả, như những không những đã phát triển kinh tế mà còn đến toàn bộ đời sống của dân chúng, thậm chí, từng lại cả đất nước.

Xin nói ngay, những lập luận như vậy không phải chỉ thấy ở Việt Nam. Hầu như bất cứ nước được tài nào cũng nói thế. Từ châu Phi đến châu Á. Từ các nước Hồi giáo ở Trung Đông đến các nước cộng sản cũ cùng còn lại trên thế giới. Ở đâu cũng có một lập luận giống nhau: dân chủ hóa quá nhanh chóng đến nỗi không những trên mặt đất, và cuối cùng, một nền được tài có khi còn tàn bạo hơn.

Một điều khác cũng cần được nhận ra là những lập luận như thế không phải chỉ được đưa xu&#t bởi nhà cộng quy&#n, những kẻ muốn tiếp tục duy trì quy&#n độc và những tham vọng cá nhân vô giới hạn của mình mà còn được những người mà một số học giả gọi là lập và có rất nhiều thiện chí. Ví dụ thế, tôi nghĩ, trước hết, đến Bernard Lewis, một học giả Hồi giáo nổi tiếng. Trong một bài phỏng vấn đăng trên tờ The Jerusalem Post ngày 25 tháng 2 năm 2011, nhận các vấn đề chúng xu&#ng được ào ào đòi hỏi dân chủ ở Tunisia, ông nhận ra rằng: dân chúng ở các nước Hồi giáo ở Trung Đông và Bắc Phi chưa sẵn sàng cho một chế độ dân chủ theo nghĩa là một chế độ được xây dựng trên các cuộc bầu cử tự do. Ông nêu lên hai lý do. Một lý do thuộc về lịch sử: trên thế giới, không hiểu những hợp các cuộc bầu cử như vậy chỉ đến đến sự ra đời của bạo chúa. Bằng chứng đầu tiên là Hitler, kẻ lên cộng quy&#n như một cuộc bầu cử tự do và công bình ở Đức vào năm 1932. Bằng chứng thứ hai là cuộc bầu cử khác, cũng rất tự do và công bình, ở Turkey năm 1950, cũng đến đến sự ra đời của chế độ được tài Adnan Menderes một số các khác nghiệt. Một lý do khác thuộc về thực tế: ở phần lớn các quốc gia Hồi giáo hiện nay, nếu có bầu cử tự do và công bình, những kẻ có nhiều khả năng chiến thắng nhất là các nhóm Hồi giáo cực đoan vốn được tổ chức một cách chặt chẽ nhất và có nhiều như những nhóm trong dân chúng.

Khi nào mới có dân chủ ?

Tác Giả: Nguyễn Hồng Quốc

Thứ Bảy, 13 Tháng 8 Năm 2011 08:34

Về lý mà nói, những lập luận trên không có gì sai cả. Không có gì hoang tưởng cho bằng việc đòi Việt Nam - hay bất cứ nước nào khác - phải dân chủ như là Mỹ, Úc, Pháp hay các nước Âu châu khác. Nếu dân chủ là các quốc gia này không phải tự nhiên mà có và cũng không phải nhất thành bất biến. Nó là kết quả của một lịch sử đấu tranh để đạt được một số trăm năm của dân chúng các nước này. Nó cũng là kết quả của những tác động bao nhiêu yếu tố khác nhau, từ chính trị đến kinh tế, xã hội và văn hóa. Những yếu tố trong đó nếu không vắng mặt thì cũng quê quật ở Việt Nam. Có thể ví dân chủ như một giống cây. Mang từ miền này đến miền khác, nó cần đất đai, khí hậu, sự chăm sóc và một thời gian nhất định. Để thích nghi. Và để phát triển. Dân chủ không phải là chiếc xe ngoi có việc nhôp với giờ trống là giờ sau đã có thể chụy bon bon trên đường phố được ngay.

Không sai về lý thuyết nhưng cái “đúng” của những lập luận như trên thì lại rất khác nhau. Trong khi một số học giả cho rằng mình cái khó của quá trình dân chủ hóa, các nhà đức tài lại muốn nhìn nhận một tính bất khả của nó. Trong khi các học giả muốn tìm kiếm những biện pháp dân chủ khác nhau thì lại cho rằng là việc tranh đấu cho các cuộc bầu cử tự do và bình đẳng, các nhà đức tài lại muốn giữ lại một số các dân chủ hóa để tiếp tục duy trì quy định và quy định lại của mình.

Xin lấy Việt Nam làm ví dụ.

Giới cộng quy định lúc nào cũng rêu rao: nếu dân chủ tốt đẹp, Việt Nam sẽ sớm hơn lên ngay. Kết luận: để tránh hơn lên, Việt Nam cần được đúng và đức tài.

Những lập luận như thế thì lại sa vào ngõ yếm.

Thứ nhất, có chắc là Việt Nam sẽ sớm hơn lên nếu có dân chủ ngay tốt đẹp? Đó chỉ là một giả thuyết. Số đúng một giả thuyết để cho mình, trong trường hợp này, chỉ là một sự hù dọa.

Thứ hai, liệu một số sớm hơn lên có đáng sợ bằng sự đức tài? Việt Nam thường nêu những hơn lên tại Thái Lan trong mấy năm vừa qua để khẳng định tình thế dân chúng. Những học như ai cũng thấy những cái gì là hơn lên ở Thái Lan không có gì đáng sợ so với tất cả những gì những dân nước này có được. Bầu tình? Đình công? Một sự trường hợp bầu bỏ để? Những kinh tế Thái Lan vẫn phát triển tốt; xã hội Thái Lan nói chung vẫn yên bình; tính chất dân chủ trong sinh hoạt chính trị Thái Lan vẫn được bầu bỏ để dù với một mức độ rất “Á châu”.

Thứ ba, nếu việc dân chủ hóa hàm chứa nguy cơ hơn lên thì vẫn là phải tìm cách loại trừ, giảm thiểu và khắc phục các nguy cơ này chứ không phải là từ chối dân chủ. Những cách thức như vậy khá nhiều. Trong số đó, một thứ nhất là xây dựng dần dần các cơ chế dân chủ và vun trồng một nền văn hóa dân chủ. Không có những sự chuyển biến như thế, tất cả mọi sự sẽ hỏng hóc đến đâu chỉ là những sự lừa dối.

Ở Việt Nam hiện nay, đã có bất cứ nước nào như một thế hệ những điếu đó? Tôi là không. Tất cả những gì giới cộng quy định đang làm và muốn làm là cố gắng làm thui chột văn hóa dân chủ và trì hoãn việc xây dựng các cơ chế dân chủ.

Đừng nói Việt Nam vĩnh viễn không bao giờ sẽ sẵn sàng cho dân chủ cả.